

Beskyt din **malkekvægs**besætning mod

SALMONELLA DUBLIN

Siden 2002 er antallet af smittede malkekvægsbesætninger faldet fra 26 til 6,5 procent*. Imidlertid er faldet stagneret, og et yderligere fald kræver en ekstra indsats – både i smittede og usmittede besætninger.

Undgå smitte mellem besætninger

Spredning af smitte fra én besætning til en anden sker hovedsageligt via kreaturer eller maskiner. Det bedste du kan gøre for at undgå smitte mellem besætninger, er derfor:

- Begræns køb og salg af dyr
- Køb udelukkende niveau 1-kreaturer ved indkøb, og få gerne indsigt i besætningens historiske tankmælksprøver for salmonella, kalvedødelighed og eventuelle blodprøveresultater på enkelt dyr, inklusive de indkøbte
- Kviehoteller med dyr fra flere besætninger udgør en risiko. Test af dyrene før hjemtagning vil mindske risikoen
- Skift tøj og fodtøj før og efter besøg i en anden besætning
- Bring ikke smitten videre til andre besætninger med snavsede støvler, kreaturvogne, maskiner, gyllevogne etc.
- Sælg kun tyrekalve til fast modtager. Udlevering af dyr til slagtning eller levebrug bør foregå fra udleveringsrum.

Undgå smitte i besætningen

Hvis din besætning er smittet med Salmonella Dublin, er det vigtigt at få lavet en handlingsplan, så besætningen bliver fri for bakterien. Din praktiserende dyrlæge kan hjælpe med at udarbejde handlingsplanen, så du er sikker på, at alle smitteveje lukkes. Der er udviklet en række hjælpeværktøjer. Se www.salmonella.dk

Smitten spredes især i stalde med dårlig hygiejne, høj belægning og sammenblanding af dyr. Det bedste, du kan gøre for at hindre smittespredning, er derfor:

- Hold kælningsboksen ren
- Flyt hurtigst muligt den nyfødte kalv til en rengjort og desinficeret kalveboks/hytte
- Sørg for tildeling af de anbefalede mængder råmælk af god hygiejnisk kvalitet
- Placér kalveboksen i en separat afdeling. Benyt gerne udendørs kalvehytter
- Flyt dyr til og i ungdyrstald i hold
- Flyt kun til en rengjort og desinficeret boks
- Hav styr på hygiejnen: Vask drikke- og fodringsskåle dagligt. Hold fodringstrug rene. Gå kun på fodergangen i renvaskede støvler. Hold bokse velstrøede
- Hold dyrene isoleret ved tidlige tegn på sygdom som diarré og lungebetændelse, da syge dyr udskiller mange bakterier. Dyrene bør holdes isoleret i perioden efter ophør af kliniske tegn, da udskillelse af bakterier fortsat kan forekomme.

* August 2018

➔ Se eksempler på smitteveje, på bagsiden

Kend dit salmonella-niveau

Danske malkekvægsbesætninger overvåges ved fire årlige tankmælksundersøgelser. Ved disse undersøgelser placeres besætningen enten i niveau 1 eller 2. Niveau 1 betyder *sandsynligvis* smittefri. Niveau 2 betyder, at besætningen sandsynligvis er smittet.

Blodprøver af kalve og ungdyr kan i nogle tilfælde hjælpe med at afklare, hvor i besætningen smitten sker.

Hvis din besætning placeres i niveau 2, og du samtidigt oplever problemer med sygdom i besætningen, kan der være tale om udbrud af Salmonella Dublin. I så fald skal din dyrlæge indsende materiale til laboratorieundersøgelse.

Symptomer og smitte

Udbrud af Salmonella Dublin viser sig oftest hos kalve fra to uger til seks måneder samt hos nykælvere. Men kreaturer i alle aldre kan blive syge. Symptomerne er feber, diarré, lungebetændelse, aborter samt akutte dødsfald hos de syge dyr. Syge dyr udskiller store mængder bakterier med gødningen, og en klat svarende til en teskefuld kan være nok til at smitte et andet kreatur. Smitten kan gemme sig i organisk materiale, som for eksempel gødning og gylle, hvor den kan overleve i flere år.

Læs mere om niveautildeling, sanering og Salmonella Dublin på www.salmonella.dk

